

Čo vlastne kandidóza je? Je to ochorenie, všeobecne spojené s kvasinkami, najčastejšie s rodom *Candida*. *Candida* je kvasinka, čiže eukaryotický organizmus. Zaraďujeme ju medzi mikroskopické huby, aj keď jej telo tvorí väčšinou iba jedna bunka. V niektorých prípadoch sa však mení na viac bunkový organizmus, ktorý sa hubám začína podobať, no nemôžeme tu hovoriť o mycéliu, ale iba o pseudomyceliárnej štruktúre. Najčastejšiu kvasinkovú infekciu vaginálneho priestoru spôsobuje *Candida albicans*. Tá sa prejavuje u žien v časoch plodného veku. *Candida albicans* je zodpovedná za 30 % všetkých vaginálnych zápalových ochorení a z toho za 85 % vaginálnych mykóz (mykóza, je ochorenie spôsobené hubami, všeobecný pojem aj pre kandidózu). Štúdie naznačujú, že je tomu tak preto, pretože sa kvasinky najčastejšie rozmnožia a adherujú (prichytia) na stenu epitelu vaginálneho priestoru v čase menštruácie. Ich rozmnoženiu napomáha aj dočasný pokles pH pri menštruácii. Iné druhy kvasiniek, ktoré dokážu podobným spôsobom znepriemniť život žien sú *Candida glabrata* a *Candida tropicalis*. Orálny sex, ako účinné kontraceptívum (zabránenie otehotnenia), sexuálne aktivity, antimikrobiálne látky a mnoho ďalších možných rizík bolo identifikovaných v spojení s vaginálnou kandidózou. Takéto informácie síce existujú, avšak doposiaľ neboli dôkladne preverené a asociácia medzi nimi nebola sto percentne presvedčivá. Skutočný stav a výskyt vaginálnych kandidóz nie je známy, avšak z dostupných materiálov sa zistilo, že približne 75 % žien prežije aspoň jednu takúto kandidózovú epizódu počas svojho reprodukčného veku a približne 40-50 % žien sa s tým problémom opakovane stretne. Aj keď sa na prvý pohľad možno zdá, že sa jedná o chronické ochorenie, nie je tomu tak. Kandidóza je ochorenie, ktoré sa môže kedykoľvek opakovať v troch alebo štyroch opakovaniach za rok, ale nie je chronické. Najviac pravdepodobné je znovukolonizácia vaginálneho priestoru kvasinkami, ktoré boli relokované z črevného systému, pretože práve hrubé črevo je jeden z najväčších rezervoárov mikroorganizmov nášho tela. Na druhej strane neexistuje žiaden indikátor, ktorý by vopred potvrdil, že môže k tomu dôjsť. Klasické príznaky kandidózy predstavujú svrbenie, pálenie, dyspareunia (lekársky termín pre bolestivý pohlavný styk) sprevádzaná vaginálnym výtokom (leukorea) s rôznou intenzitou. Znaky a príznaky ochorenia môžu byť rôzne a preto aj lekár potrebuje urobiť testy kvôli presnej identifikácii a určeniu diagnózy. Aj keď toto ochorenie nie je definované v slovníku ako sexuálne prenosné ochorenie, predpokladá sa, že perorálny kontakt s pohlavnými orgánmi môže predchádzať vzniku, alebo znovu ochoreniu. To podporuje aj tvrdenie, že u viac ako 50 % ľudí sa *Candida* vyskytuje v ústnej dutine, a to hlavne kvôli prevádzkovaniu orálneho sexu. Ani napriek týmto podporným zisteniam sa však nenašiel priamy dôkaz toho, že kandidóza je pohlavne prenosné ochorenie. Podľa niektorých výskumov sa však predpokladá, že ústna dutina je rezervoárom kandidíd, ktoré môžu u žien s opakujúcimi sa cyklami opäť vyvolať kandidózu. Ďalšia štúdia zaoberajúca sa prenosom kandidíd z ústnej dutiny a znovuprivedenia ochorenia u žien potvrdila, že pri prevádzkovaní orálneho sexu bol počet mykóz spôsobených kandidou vyšší ako pri jeho vylúčení zo sexuálnych praktík. Ako potvrdzuje literatúra, existuje tu istá

korelácia medzi orálnym sexom a kandidózami ale žiadnu spojitosť medzi orálnym sexom a všeobecne akútnymi formami vaginálnych infekcií. V niektorých štúdiách sa tvrdí, že antimikrobiálne látky v slinách ako sú napr. lyzozím, NO, tiokyanát a iné., dokážu usmrcovať baktérie. Kvasinky sú však huby a dokážu vytvárať spóry, ktoré sú odolnejšie ako samotné živé bunky. Preto je tu istá spojitosť medzi spórmi a recidívou ochorenia.



Obrázok č. 1: *Candida albicans* (mikroskopický záber) citované zo zdroja: (Medling, 2013)

#### Literatúra:

Ballini, A., Cantore, S., Fatone, L., Montenegro, V., De Vito, D., Pettini, F., ... & Miniello, G. (2012). Transmission of nonviral sexually transmitted infections and oral sex. *The journal of sexual medicine*, 9(2), 372-384.

Obrázok č. 1: citované zo zdroja: Amy Medling. 2013. PCOS: The Candida connection. PcosDiva.com, <https://pcosdiva.com/2013/01/pcos-the-candida-connection/>

Ilustračný obrázok prerobený a citovaný zo zdroja: Elsy Reyes. 2017. Visiones actuales sobre el sexo oral: el sexo oral ¿no es 'sexo, sexo'? ElsyReyes.com,

<http://elsyreyes.com/tag/sexo-casual/>